

Lägesredovisning – november 2005

Prioriterade objekt där statligt bidrag har använts för utredning under år 2004-2005

Scharins industriområde i Klemensnäs, Skellefteå kommun

Bakgrund

Klemensnäs samhälle är beläget vid Skellefteälven, ca 15 km öster om Skellefteå centralort och 7 km från kusten. Scharins industriområde (Ursviken 2:1 och 3:22) ligger vid älvens norra strand och har sedan slutet av 1800-talet använts för skeppning och träförädlingsindustri. År 1912 startade här AB Scharins Söner tillverkning av pappersmassa, 1937 kompletterades denna med produktion av wallboard. Av tabellen nedan framgår verksamhetstiderna för den industriverksamhet som bedrivits under perioden 1880-1992. De mest betydande verksamheterna på fastigheterna har varit sågverk, träsliperi och boardtillverkning.

Bransch	Verksamhetstid
Sågverksamhet	Ca 1880-1960
Tillverkning av mekanisk pappersmassa	1912-1980
Boardtillverkning	1937-1992

Tabell 1 - Verksamhetstiden för olika branscher.

Verksamheten pågick först fram till 1981 då bolaget AB Scharins Söner gick i konkurs. Konkursbolaget efter AB Scharins Söner återupptog 1983 tillverkningen och vidareförädlingen av board under namnet Scharin Unitex AB. I samband med detta avstycades den östra delen av fastigheten (Ursviken 2:1) och såldes till Skellefteå kommun. Resten av fastigheten (Ursviken 3:22) förvärvades av Scharin Unitex AB i september 1983. Ägare och VD för detta bolag var Johnny Hansen-Fure. År 1992 förvärvade han det konkurrerande företaget Ljusne Board och flyttade produktionen till dess anläggning i södra Hälsingland. Såväl tillverkning, som vidareförädling av board upphörde i Klemensnäs vid utgången av detta år. Företaget Scharin Unitex AB har från och med 1993 enbart ägnat sig åt uthyrning av mark och byggnader på fastigheten Ursviken 3:22. Bolaget ändrade namn (firma) i juni 1994 till Kexitex Träfiberplattor i Ursviken AB.

I februari 1998 gick Kexitex i konkurs och fastigheten förvaltades därefter av konkursförvaltaren Anders Bergman, Ackordcentralen i Umeå, fram till dess att konkursen avslutades.

Vidtagna aktiviteter

De första utredningarna på området gjordes 1998 av Skellefteå kommun. Utredningarna inriktades framförallt på en bedömning av kostnaderna för rivning av byggnader och omfattade enbart en begränsad undersökning av föroreningar. År 2000 genomfördes en fördjupad arkivstudie i syfte att utreda potentiella förorenade områden inom industriområdet. Under samma år genomfördes även en ansvarsutredning av Jan Darpö Miljö & Juridik. Den visar att det inte finns någon ansvarig verksamhetsutövare att nå för efterbehandlingskrav. Fastigheten utgör idag en så kallad herrelös fastighet. År 2001 MIFO-inventerades objektet och det bedömdes tillhöra Riskklass 1.

Under perioden 2001 till 2004 utfördes ett flertal markundersökningar i området och resultaten av dessa har nu sammanfattats i en huvudstudierapport. En särskild utredning genomfördes också under 2004 beträffande rivningskostnaderna för byggnaderna inom området och i vilken utsträckning dessa bör ingå i de direkta efterbehandlingsåtgärderna eller inte.

Under 2005 har kompletterande provtagning utförts av industribyggnader inom industriområdet för att kontrollera föroreningsnivån i betongen. Beräkningen och fördelningen av kostnader för sanering och rivning av byggnaderna har därefter justerats. Även huvudstudien har reviderats efter en granskning samt kompletterats med kartunderlag. Samtliga genomförda undersökningar och kostnaderna för dessa redovisas i den kommande ansökan om åtgärdsram för objektet.

Uppnådda resultat

Undersökningarna visar att föroreningarna inom området framförallt omfattar arsenik och dioxiner. Även metaller som bly, krom och koppar förekommer i förhöjda halter. På området finns även ett antal industribyggnader som är förorenade med materialrester, bl a kvicksilver i fri fas. Volymen arsenikförorenad jord med halter som överstiger de platsspecifika riktvärdena uppgår till ca 20 000 m³. Dessa massor innehåller ca 2 ton arsenik. Volymen av dioxinförorenad jord uppgår till ca 11 000 m³ med ett sammanlagt innehåll av ca 35 g dioxin (TEQ). Delar av den dioxinförorenade jorden innehåller även halter av arsenik över det platsspecifika riktvärdet. På området finns även ett antal byggnader och fasta anläggningar som är förorenade eller där det finns farligt avfall.

Huvudstudiens riskbedömning visar också att det finns ett stort behov av saneringsåtgärder, framförallt på grund av dioxin- och arsenikföroreningarna. Skellefteå kommun lämnade in huvudstudierapporten samt en ansökan om åtgärdsmedel för efterbehandling till Länsstyrelsen under 2004. Under 2005 har kompletterande undersökning av byggnader samt revidering av huvudstudien utförts. För att efterbehandla Scharins industriområde krävs det att byggnaderna saneras och rivs då vissa står på förorenad mark. En förhandling har även hållits med Skellefteå kommun om fördelning av kostnaderna, mellan stat och kommun, för rivning av byggnaderna. Statliga me-

del ska enbart användas till att riva industribyggnader som är förorenade eller där det krävs för att kunna sanera underliggande mark.

Länsstyrelsen avser att lämna in ansökan om åtgärdsram för efterbehandling av området till Naturvårdsverket i slutet av detta år. Under förutsättning att Naturvårdsverket tar beslut om att bidra med pengar för projektet beräknas förberedelser påbörjas under 2006 och efterbehandling av området genomföras under 2007-2009. Skellefteå kommun avser att vara huvudman för projektet och kommer i så fall även att bidra ekonomiskt med en del av kostnaden (10 %) samt kostnad för rivning av inte förorenade byggnader.

Kommunfullmäktige i Skellefteå tog beslut den 30 november 2004 att åta sig att vara huvudman för rivning och sanering av Scharinsområdet. Skellefteå kommun åtar sig även att delfinansiera projektet med 10 %, men högst 12,4 miljoner kronor till sanering. För rivningen av byggnader har ytterligare medel avsatts av kommunen.

Burträskbygdens Träförädling, Skellefteå kommun

Bakgrund

Inom fastigheten Innansjön 3:16 i Andersfors har sågverksamhet med träimpregnering ägt rum sedan 1960-talet. Tryckimpregneringen tros ha startat i slutet av årtiondet och själva kemikaliehanteringen pågick därmed i ca 35 år. Anmälan av impregneringsverksamhet inkom till Länsstyrelsen i Västerbotten 1970 från Daco Träförädling AB. Därefter har företaget, efter ett uppköp, bytt namn till Andersfors Hyvleri AB och efter konkurs 1992 drevs det vidare som Burträskbygdens Träförädling AB. Verksamheten bedrevs därefter fram till en ny konkurs i september 2002. Verksamheten har bedrivits utan tillstånd.

Vid provtagning i samband med ett examensarbete under sommaren 2002 konstaterades att mycket höga halter av arsenik, krom och koppar förekommer i anslutning till impregnerings- och torkbyggnaderna. På grund av dessa resultat klassades området som riskklass 1 enligt MIFO. Anläggningen ligger väldigt nära recipienten Risån och behovet av saneringsåtgärder bedömdes därmed som brådskande.

Andersfors ligger 1 mil väster om Burträsk inom Skellefteå kommun. Fastigheten, där verksamheten bedrevs, gränsar till Risån i väster, skog i öster och norr samt väg 364 och odlingsmark i söder. Avståndet mellan impregneringsbyggnaden och Risån är endast c:a 20 m och Risån mynnar ut i Gök-sjön c:a 2,7 km sydost om fastigheten. Risån ligger inom Rickleåns avrinningsområde och har ett årsmedelflöde på 5,2 m³/s.

Risån har skurit genom sedimenten och ligger ca 5 meter lägre än industriområdet. Nipan är relativt brant ner mot ån och sprickor som tyder på rörelse i slänten har tidigare observerats. En viss risk för stabilitetsproblem kan

därför föreligga vilket kan öka risken för spridning av förorenade jordmassor till omgivningen.

Vidtagna aktiviteter

Tillsynsmyndigheten, Miljönämnden i Skellefteå kommun, riktade efter konkursen 2002 ett föreläggande mot konkursboet att ta hand om kemikalier och avfall vilket också skedde. Ett annat föreläggande, som avsåg genomförande av undersökningar och efterbehandlingsåtgärder, riktades mot det "verksamhetsutövande bolaget i konkurs".

Tillsynsmyndigheten valde också att anmäla "skadefallet" till försäkringsbolaget AIG Europe S.A och har även samrått i ärendet med såväl Naturvårdsverket som Länsstyrelsen. En långdragen utredning har utförts gällande skadefallet gentemot saneringsförsäkringens villkor. Försäkringsbolaget uppgav att försäkringen endast kan ersätta kostnader kopplade till skador uppkomna efter 1 juli 1989. Försäkringen ska ersätta skador av brådskande art som måste åtgärdas för att förhindra skador på hälsa och miljö.

Under 2003 och början av 2004 genomfördes sediment-, mark- och grundvattenundersökningar, undersökningar av byggnader, framtagande av plats-specifika riktvärden m m bekostade dels av medel från saneringsförsäkringen (195 000 kronor) och dels genom statligt bidrag (296 000 kronor).

För närvarande genomförs fördjupade markundersökningar, åtgärdsutredning m m inom ramen för huvudstudien. Det är fortfarande tillsynsmyndigheten som driver arbetet och utredningarna i denna del bekostas nu helt av statligt bidrag, 350 000 kronor.

Uppnådda resultat

Den miljötekniska undersökning som genomfördes av Tyréns AB under 2003 redovisades slutligt i februari 2004. Den visade bl a på höga halter av främst arsenik under och omkring impregneringsbyggnaden. Höga föroreningshalter påträffas även vid den byggnad där virket torkades före ombyggnationen 1988-89, samt i mindre omfattning vid den deponi som finns inom industriområdets nordöstra ände. Riskbedömningen visade att behovet av åtgärder är brådskande för området under och omkring impregneringsbyggnaden. Vid sedimentprovtagningen påträffades inga förhöjda halter i Risån, medan däremot sedimenten i Göksjön uppvisade klart förhöjda halter av främst arsenik.

Under 2004 har också en uppgörelse slutits mellan tillsynsmyndigheten, Skellefteå kommun och AIG Europe S.A. som innebar att saneringsförsäkringen nu betalat ut ytterligare 1 miljon kr som slututbetalning för kommande åtgärder.

Under början av 2005 har en huvudstudie presenterats. Här har miljö- och hälsoriskerna bedömts, platsspecifika riktvärden räknats fram, åtgärder utretts och kostnader beräknats.

Av riskbedömningen framgår att det finns ett stort behov av åtgärder, främst med hänsyn till förekomsten av arsenik och krom. Platsspecifika riktvärden överskrids inom det område där den f d impregneringsbyggnaden och torkplatsen låg samt i deponin och i den jordvall som ligger på den nordvästra delen av området. Halterna av arsenik i delar av området är så höga att hälsorisker kan uppkomma. Viss spridning av arsenik och krom från området sker med grund- och ytvatten.

En separat riskbedömning har gjorts för deponi 5 då den ligger i skogsmark och inte inom Innansjöns industriområde.

Utvärderingen av föroreningsituationen visar att ca 2 600 kubikmeter jord (ca 4 500 ton) behöver saneras enligt det föreslagna åtgärdsalternativet för industriområdet. Föreslagna platsspecifika riktvärden är för arsenik (som kommer att vara den styrande föroreningen vid kommande saneringsåtgärder) är 40 mg/kg TS ner till 1,5. Reduktionen (relativt de platsspecifika riktvärdena) av föroreningarna i jordlagren beräknas uppgå till 96 % när det gäller arsenik och 100 % för krom.

Kostnader för det föreslagna alternativet uppgår till 6,5 miljoner kronor. Då ingår utschaktning av förorenad jord, transport, deponering (eller förbränning av brännbart material) och ersättningsmassor samt rivning av impregneringsbyggnad och urschaktning av deponi 5. Kommunen ser ekonomiska och miljömässiga samordningsvinster med att åtgärda båda områdena samtidigt.

Under 2005 har ansvarsutredningar tagits fram för såväl industrifastigheten som Deponin. Dessa måste eventuellt kompletteras i vissa delar. Länsstyrelsen förbereder ansökan om åtgärdsram.

Hornträsket, Lycksele kommun

Bakgrund

Sjön Hornträsket ligger nordväst om Kristineberg i Lycksele kommun. Den är 6,4 km² stor och är att betrakta som en näringsfattig källsjö. Gruvdrift har bedrivits i området under senare delen av 1900-talet, men samtliga gruvor är nu nedlagda och i de flesta fall också efterbehandlade. Hornträsket är svårt förorenad av tungmetaller, vilket lett till stora skador på växt- och djurlivet i sjön. Tillståndet i sjön har kraftigt försämrats från mitten av 90-talet. På uppdrag av Länsstyrelsen och Boliden Mineral AB har GeoEnvix AB under 2004 genomfört en relativt omfattande miljöteknisk undersökning av sjön. Det är främst till bakgrundsarbetet som den statliga medfinansieringen har använts.

GeoEnvix presenterade sin rapport under våren 2005. Där framkom att stora mängder av tungmetallerna zink, koppar och kadmium läckt från gruvorna i området, framförallt från Hornträskgruvan. Hela flödet av metaller till Hornträsket kunde dock inte förklaras av läckage från gruvorna och rapporten pekar därför på skogsdikning och variationer i grundvattenflödet i det starkt mineraliserade området runt Hornträsket som bidragande orsaker till att Hornträsket förorenats. Rapportens sammanfattning har bifogats som bilaga 3.

Vidtagna aktiviteter

Boliden kom under våren in med en komplettering till den efterbehandlingsplan för Hornträskgruvan som tidigare använts. I kompletteringen ingick fyra delar. Diken skulle dras om, s.k. reaktiva barriärer av rötslam skulle anläggas, mesakalk skulle injekteras i dagbrotten och rötslam skulle läggas ut på dagbrotten och gråbergshögarna. Länsstyrelsen accepterade de tre första åtgärderna, men menade att Boliden inte tillräckligt tydligt redovisat effekterna av att lägga ut rötslam på stora ytor så nära sjön och att åtgärden därför inte kunde tillåtas. Boliden har överklagat beslutet till miljödomstolen.

Länsstyrelsen förelade under sommaren Boliden att inkomma med en fullständig efterbehandlingsplan för Hornträskgruvan, eftersom det tydligt visat sig att den tidigare efterbehandlingsplanen byggde på otillräckliga kunskaper. Boliden har även överklagat detta beslut till miljödomstolen.

Bolaget hävdar att man med stöd av rapporten delar ansvaret för den uppkomna situationen med skogsbruket. Länsstyrelsen har därför inlett ett samarbete med skogsvårdsstyrelsen i syfte att närmare studera eventuell påverkan från tillrinnande diken i brukade områden inom avrinningsområdet. Resultaten av detta arbete förväntas bli klara först under kommande år.

Uppnådda resultat

Boliden har under året injekterat mesakalk i dagbrotten i enlighet med anmälan. Ett preliminärt resultat visar på att metallflödet i den s.k. gula källan har minskat till hälften, men det är för tidigt att säga något om långvariga effekter. Eftersom vägen ner till gruvan tillfälligtvis måste grävas av för att dikena ska kunna kulverteras har man valt att avvakta med detta. Effekten av de reaktiva barriärerna ska också utredas noggrannare, så dessa har man inte anlagt än.

Bilaga

Sammanfattning ur Geoenvix rapport om Hornträsket (bilaga 3)

Robertsfors f d träimpregnering, Robertsfors kommun

(se även separat lägesredovisning, bilaga 2)

Bakgrund

På fastigheten Edfastmark 7:1 i Robertsfors kommun bedrevs träimpregnering mellan åren 1942 och 1968. Träimpregneringen skedde med koppar-krom-arsenikbaserade (CCA) impregneringsmedel. Redan vid de första undersökningarna av fastigheten under mitten av 1980-talet kunde höga halter av framförallt arsenik konstateras i marken.

Den CCA-förorenade fastigheten identifierades också i ett tidigt skede som ett högriskområde (riskklass 1) i Länsstyrelsens inventering av förorenade områden i Västerbottens län.

Området och närliggande recipienter har undersökts i olika omgångar med början i mitten av 1980-talet. Det mest förorenade området inhägnades under slutet av 1980-talet för att förhindra tillträde. En relativt omfattande men översiktlig miljöteknisk markundersökning av området genomfördes därefter 1999. Den bekostades av markägaren MoDo AB (numera Holmen Skog AB).

En ansvarsutredning utfördes år 2001 vilken visade att ingen ansvarig fanns att nå för efterbehandlingskrav och att objektet därmed kunde vara berättigat till statlig finansiering.

I länsstyrelsen regi utfördes därefter huvudstudie i två steg vid Robertsfors bruk. Steg 1 utfördes av SWECO VIAK 2001/2002 (slutrapport 2002-03-26) och steg 2 utfördes av KEMAKTA 2002/2003 (slutrapport 2003-06-27). Kompletterande provtagningar utfördes av KEMAKTA under år 2003 (slutrapport 2003-12-18).

I december 2003 beviljades Robertsfors kommun, som huvudman, statliga medel för sanering av den tidigare verksamheten vid Robertsfors bruk.

Vidtagna aktiviteter

Under 2004 och början av 2005 har förberedelser och projektering inför sanering pågått. Robertsfors kommun anlät under våren 2004 SWECO VIAK som projektledare med uppgift att bistå kommunen i processen fram till slutförd sanering.

Under 2004/2005 utarbetades en saneringsanmälan enligt förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarligt verksamhet. Anmälan baserades på de tekniska beskrivningarna i projekteringsdirektiv och mängdbeskrivning. Till anmälan bifogades miljökontrollprogram samt riktlinjer för hälsa och säkerhet.

Vattendom för de delar som berör grundvatten och Rickleån meddelades av miljödomstolen under försommaren 2005.

Under maj 2005 upphandlades SKANSKA som entreprenör för projektet. Själva saneringsarbetet påbörjades under sommaren och har hittills fortskridit i stort sett enligt tidplanen.

Uppnådda resultat

Projektet bedrivs i stort sett enligt den reviderade tidplanen och saneringen beräknas vara utförd kring halvårsskiftet 2006. Avstämningen per den 31 oktober 2005 visar att projektet ligger inom angiven budget och att ca 25 % av saneringsarbetena är utförda. Tillkommande kostnader och ändrings- och tilläggsarbeten ligger för närvarande på ca 30 % varav ca hälften var förutsägbara och utgörs dels av kostnader för hantering av klass 4-massor på platsen dels kostnader för öppning av moräntäkt samt drift och underhåll av vägar till tälkten.

Entreprenadarbetena påbörjas med planering och inköp under andra veckan i juni år 2005. Under sommaren utfördes rensning av ris mm från etableringsområdet och saneringsområdet inhägnades med industristängsel.

I augusti påbörjades etableringsarbetena för bodar, planer och utjämningsmagasin. Provisoriska pumpledningar och spontning för pumpbrunn för kylvattenledningar påbörjades v 33. De provisoriska kylvattenledningarna var klara under v 37, etableringsytorna färdigställdes under v 39 och vattenrening vid utjämningsmagasinet togs i drift under v 42.

Den 2005-10-31 har ca 25 % av de kontrakterade arbetena utförts och följande mängder förorenad jord har grävts bort från området:

- Klass 2¹ 7 300 ton massor som går till kommunens deponi på Fagerliden.
- Klass 3² 11 160 ton massor som går till mellanupplag på Fagerliden i avvaktan på att Ragn-Sells klass 1 – deponi färdigställs.
- Klass 4³ 2 790 ton Massor som mellanlagras på arbetsplatsen i avvaktan på att Ragn-Sells klass 1- deponi färdigställs.

För en mer fördjupad beskrivning av aktiviteter och uppnådda resultat samt ekonomi under 2005 hänvisas till den separata lägesredovisningen från huvudmannen (bilaga 2).

¹ As-halt 15-60 mg/kgTS

² As-halt 60-1000 mg/kg TS

³ As-halt >1 000 mg/kg TS

Vännäs Garveri, Vännäs kommun

Bakgrund

Garveri och skotillverkning från slutet av 1800-talet till dess att verksamheten upphörde 1975. Skotillverkningen lades ner redan 1955. Bedömd som Riskklass 2 enligt MIFO. En ansvarsutredning har genomförts under 2005. Ansvarig bedöms finnas. Det kan inte uteslutas att objektet förorenat omgivande mark genom utfyllnad av kromförorenat garveriafall inom området eller genom utläckage till omgivande ytvatten av kromsalter. Inga undersökningar har genomförts på platsen.

Vidtagna aktiviteter

En ansvarsutredning har genomförts under 2005.

Uppnådda resultat

Ansvarsutredningen har lagt grunden för att gå vidare genom att förelägga ansvarig att utföra översiktliga markundersökningar.

Bilskroten i Laiksjö, Dorotea kommun

Bakgrund

Bilskroten i Laiksjö ligger ca 5 km från Dorotea samhälle efter Vilhelminavägen. Närmaste bebyggelse ligger ca 700 meter från området. Verksamheten har förekommit på området från 1974 till 1997 när bolaget begärdes i konkurs. Sedan dess har ingen verksamhet bedrivits och området börjar delvis återerövas av vegetation, främst sly.

Innan bilskrotningsverksamheten påbörjades beviljades bygglov för att ändra användningen av området och byggnaden. Upplaget skulle anordnas så att spillolja förhindrades tränga ner i mark, godtagbara uppsamlingsanordningar för olja och batterisyra skulle anordnas och all demontering skulle ske på avsedd platta eller motsvarande anordning.

I skrotverksamheten har spilloljor, glykol, batterier, bensin, diesel, transformatorolja (PCB), metallskrot samt kvicksilver från strömbrytare hantlerats. Dessa föroreningar bedöms ha hög eller mycket hög farlighet. Föroreningsnivån är svårbedömd på området bl a för att området är delvis igenvuxet men även på grund av de ansamlingar av bilar, bildelar och tunnor som täcker markytan. Rester av ett tegelbruk finns även på området. Området är bedömd som ett Riskklass 2 objekt enligt MIFO. Den enda åtgärd som är vidtagen efter det att verksamheten upphört är att ett insynsskydd anordnats mot allmänna vägen

Vidtagna aktiviteter

Ansvarsutredning är genomförd. Den sammanvägda bedömningen är att statliga medel behövs för att bekosta de översiktliga markundersökningar som inom kort kommer att genomföras. Dorotea kommun är tillsynsmyndighet.

Förväntat resultat

Undersökningar kommer att göras under 2006 och resultaten kommer att utgöra underlag för den fortsatta hanteringen av objektet.

Bilskrot i Lavsjö, Dorotea kommun

Bakgrund

Den förorenade marken ligger i byn Lavsjö ca 1 km väster om bykärnan. Närmaste bebyggelse ligger ca 220 meter från upplaget. Verksamheten har nyttjat två områden, Lavsjö 4:46 och del av Lavsjö S:1.

Under 1950-talet fanns under en kort tid ett garveri på det område som idag inryms i fastigheten Lavsjön 4:46. I början av 1960-talet startade bilförsäljning och bilverkstad på fastigheten. Under perioden 1963-1967 fanns där även bensinmack (Upptagen på Spimfab's projektlista för år 2003). Från 1976 har olika enskilda och juridiska personer haft auktorisation för bilskrotning på fastigheten. Verksamheten upphörde 1997 i samband med att bolaget gick i konkurs. Föreningar som kan förväntas förekomma är bl a PCB, spilloljor, smörjoljor, glykol, batterisyra, diesel, bensin och metallskrot. Flera av dessa bedöms ha hög farlighet. Spridningsförutsättningarna är stora i marken och risk finns att föreningarna sprids till den närliggande bäcken. Bilskroten bedöms tillhöra Riskklass 2 enligt MIFO.

Vidtagna aktiviteter

Ansvarsutredning är genomförd. Den sammanvägda bedömningen är att statliga medel behövs för att bekosta de översiktliga markundersökningar som inom kort kommer att genomföras. Dorotea kommun är tillsynsmyndighet.

Förväntat resultat

Undersökningar kommer att göras under 2006 och resultaten kommer att utgöra underlag för den fortsatta hanteringen av objektet.

Örvikens f d massafabrik och sågverk, Skellefteå kommun

Bakgrund

Industriverksamhet har förekommit på området under lång tid. Massafabriken var i drift mellan 1906 och 1948. Framställningen av massa skedde genom sulfitprocessen, där svavel är nödvändigt. Svavel framställdes under lång tid genom rostning av arseniksvavelkis. Restprodukten från denna process är en aska med hög halt av järnoxid, men som ofta innehåller höga halter av metaller t ex arsenik, bly, kadmium, kobolt, koppar och zink.

Sågverksamheten tog vid efter att massafabriken lagts ned. Under senare delen av 1950-talet till slutet av 1970-talet var det vanligt att sågat virke behandlades med kemikalier för förhindra blånad och insektsangrepp. Vid Örviken har ett pentaklorfenolbaserat preparat använts (Santobrite), under vilken tid är dock okänt. Enligt en uppgiftslämnare användes det åtminstone i början av 1970-talet vid doppning. Enligt samma källa tömdes karet efter säsong rakt på marken, strax öster om dåvarande sorteringsanläggning. I september 1970 hittades ett flertal döda svalor i brädgården. Vid en kemisk analys gjord på levern påvisades pentaklorfenol. Området bedömd till Riskklass 2 enligt MIFO.

Vidtagna aktiviteter

En ansvarsutredning pågår och kommer att färdigställas innan årets slut.

Förväntat resultat

Ansvarsutredningen kommer att lägga grunden för den fortsatta hanteringen av objektet. Om ansvarig finns helt eller delvis kommer föreläggande om miljötekniska markundersökningar att riktas mot denne. Det kan också bli aktuellt att delvis använda statliga medel.

Objekt som erhållit statligt bidrag till utredningar under åren 2002-2005

Objekt	Kommun	Förening	Bidrag, kr (ca)
År 2002			
Scharins industriområde	Skellefteå	arsenik, bly, krom, koppar, PAH, klorfenoler och dioxin	450 000
Robertsfors f d träimpregnering	Robertsfors	arsenik, krom, koppar	210 000
År 2003			
Scharins industriområde	Skellefteå	arsenik, bly, krom, koppar, PAH, klorfenoler och dioxin	570 000
Robertsfors f d träimpregnering	Robertsfors	arsenik, krom, koppar	500 000
Burträskbygdens Träförädling, Innansjön 3:16	Skellefteå	arsenik, krom, koppar	250 000
SGU sedimentundersökning	Skellefteå	kvicksilver	30 000
År 2004		Aktivitet	
Robertsfors f d träimpregnering	Robertsfors	kompletterande undersökningar, huvudstudie – 2003	slutbet 60 000
Scharins industriområde	Skellefteå	kompletterande utredningar inom ramen för huvudstudien	370 000
Burträskbygdens Träförädling, Innansjön 3:16	Skellefteå	fördjupade markundersökningar, åtgärdsutredning, sammanställning av huvudstudie	400 000
Hornträsk	Lycksele	sammanställning av underlagsmaterial, förstudie (del av)	350 000
År 2005			
Vännäs Garveri	Vännäs	ansvarsutredning	89 000
Burträskbygdens Träförädling	Skellefteå	kompletterande undersökningar av sediment	29 000
Scharins industriområde	Skellefteå	kompletterande undersökningar av byggnader m m	96 000
Örvikens massafabrik	Skellefteå	ansvarsutredning	94 000
Lavsjö f d bilskrot och Laiksjö f d bilskrot	Dorotea	översiktliga miljötekniska markundersökningar	?
		Summa	3 498 000